A°. 1827. N°. 46.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 17 April.

STUTGARDT, den 9. April.

Het is bekend, dat men sedert 9 jaren in verscheiden oorden van Duitschland en sedert 4 jaren in het Wurtembergsche is werkzaam geweest aan eene vereeniging der twee Evangelische kerken. De Hervormden, wier getal hier gering is, hebben zich eindelijk, zoo als men reeds lang wenschte, met de Lutherschen vereenigd, en deze gebeurtenis is gisteren van den predikstoel afgekondigd. Op Paaschdag zullen de hervormden voor de eerstemaal het Heilige Avondmaal vieren in onze hospitaals-kerk, waarbij de breking van het brood, hetwelk bij hunne kerk in gebruik is, zal behouden worden.

LONDEN, den 13. April.

De Koning heeft den heer *Canning* benoemd tot eersten minister, met volmagt om zijne ambtgenooten voor te dragen. De minister *Peel*, de lord-kanselier, de hertog *van Wellington*, de ministers graaf *Bathurst*, graaf *van Westmoreland*, lord *Melville* en lord *Berley* hebben hunne posten nedergelegd, op het berigt, dat de heer *Canning* als voormeld tot eersten minister was benoemd. Men zegt, dat de hertog *van Wellington* mede den post van opperbevelhebber des legers heeft nedergelegd.

PARYS, den 13. April.

Gisteren heeft de Koning de voeten gewassen van dertien kinderen, die de apostelen voorstelden. De koninklijke familie, alsmede een groot aantal lieden van het hof, zijn bij deze plegtigheid tegenwoordig geweest.

— De Engelsche dagbladen melden, dat de zending van den graaf *van Ofalia* naar Frankrijk en Engeland ten doel heeft, om namens het Spaansche kabinet, de eerste mogendheid te verzoeken, om de Fransche troepen uit Spanje, en de tweede, om de Engelsche troepen uit Portugal terug te roepen. — Het ministeriele avondblad deelt deze tijding mede, zonder daarop eenige aanmerking te maken.

— In den omtrek van Figueras, in Spanje, heeft eene oproerige zamenrotting plaats gehad, waarbij zich koninklijke vrijwilligers gevoegd hebben. Eene kompagnie der Fransche bezetting van die plaats heeft de oproerigen uiteengedreven en een tweetal van dezelve gevangen genomen. De gemelde oproerlingen schijnen de Fransche bezetting van Figueras te hebben willen overrompelen. Men heeft over Perpignan tijding, dat genoegzaam geheel het platte land van Catalonie door de geestelijkheid in opstand is gebragt. Zij hebben tot leus: *weg met Ferdinand VII! leve Karel V. en de inquisitie!* Hunne vanen pronken met die leus, en zoo ver gaat hunne verachting van *Ferdinand*, dat zij zijn portret aan den staart van een paard hebben gebonden.

— Bij gelegenheid der beraadslaging over een nieuw militair wetboek, in de kamer der pairs, heeft de heer *Decazes*, gewezen president van den raad van ministers, zich beklaagd, dat de Fransche vestingen tegenwoordig niet eens tegen eenen eersten aanval bestand zijn; terwijl de oostelijke grenzen geheel open liggen. Ook de krijgsmagt kwam hem veel te zwak voor. Op de lijsten hebben wij 200,000 man in dienst, doch werkelijk niet meer dan 150,000 man. Dit getal is naauwelijks voldoende om de vestingen en grenzen te bezetten. Wij hebben voor het ministerie van oorlog 200 millioen franken op het budget en eene natie van 30 millioen menschen. Pruissen heeft elf millioen inwoners en een budget van 90 millioen voor het krijgswezen. Nogtans kunnen wij geen twee derden tegen de magt overstellen, welke hetzelve op de been heeft en in weinige oogenblikken in het veld kan brengen. Oostenrijk heeft bij eene gelijke bevolking als wij, slechts een oorlogs-budget van 125 millioen franken, eene staande armee van 271,000 man en eene nog sterkere landweer.

BRUSSEL, den 14. April.

De wet op de schutterijen is door de Eerste Kamer der Staten-Generaal aangenomen.

Van den 15. April.

Heden heeft de Koning, benevens de Koninklijke familie, het H. Avondmaal alhier, in de Protestantsche Kerk, genoten, en waren Hoogstdezelve ook eergisteren bij de voorbereiding tegenwoordig. Men verheugde zich den beminden Vorst weder zoo verre hersteld te zien, en men hoopt dat Hoogstdeszelfs ongesteldheid weldra geheel zal hebben opgehouden.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Nader verslag der Zitting van Dingsdag den 10. April.

De heer *le Clercq* verdedigt zijn uitgebragt advijs tegen de aanmerkingen, daarop door Z. Exc. den minister van justitie gemaakt, en beweert dat zijn voorstel om een hof van appèl voor 2 provincien daar te stellen, in 1815 gedaan, niet is verworpen geworden, maar veeleer aangenomen: de fransche tekst van art. 182 der grondwet, drukt zijn denkbeeld uit door te bepalen, dat er een hof zal zijn *pour une ou plusieurs provinces* (voor eene of meer provincien); ook is dit denkbeeld duidelijk uitgedrukt in het rapport door de commissie, tot het opstellen der grondwet, aan den Koning gedaan.

De heer *Hinlopen* ontwikkelt in een kort advijs de redenen, die hem *voor* de wet zullen doen stemmen.

De heer *Corver Hooft* vraagt of de bestaande wetgeving, wegens de conflicten, na de weglating van art. 3, 4 en 5 zal behouden worden?

De voorzitter antwoordt dat Z. Exc. de minister van justitie daaromtrent straks aan den redenaar wel eenige opheldering zal geven.

De heer *van Alphen* is van oordeel, dat het ontwerp niet eenvoudig genoeg is; en hij kan er daarom zijne goedkeuring niet aan hechten.

De heer *van Reenen* verdedigt hetzelve tegen de gemaakte aanmerkingen, in een zeer uitvoerig advijs.

De heer *van de Poll* zegt, dat men op zijne aanmerkingen niet heeft geantwoord, en dat het niet toelaten van het appèl in criminele zaken, art. 78, voor hem eene genoegzame reden zoude zijn om de wet niet aan te nemen, indien de minister hem dienaangaande geene voldoende opheldering gaf. (De redenaar heeft *voor* de wet gestemd.)

De heer *Donker Curtius* antwoordt in een zeer uitvoerig advijs, beurtelings in het Hollandsch en in het Fransch, op de aanmerkingen tegen zijn advijs aangevoerd.

Z. Exc. de minister van justitie verdedigt, in eene zeer uitvoerige nederduitsche redevoering, het ontwerp van wet tegen de gemaakte aanmerkingen. Na het gezag van *Montesquieu*, door een redenaar ingeroepen, verworpen te hebben, als ten deze niets afdoende, zegt de minister, dat de grondwet alleen het geschilpunt wegens de afscheiding der magten in onze staatsinrigting moet beslissen. In deze nu is geen schijn of schaduw te vinden van drie van elkander afgescheiden magten, de wetgevende, de uitvoerende en de regterlijke magt. Onze regering is monarchaal. De Koning is niet de uitvoerende magt. Het tweede hoofdstuk onzer grondwet handelt niet *van de uitvoerende magt*, maar *van den Koning*, het derde hoofdstuk handelt niet *van de wetgevende magt*, maar *van de Staten-Generaal*. Het vierde hoofdstuk handelt niet *van de uitvoerende of administratieve magt*, maar *van de Staten der provincien*. Het vijfde hoofdstuk handelt niet van *de regterlijke magt* maar *van de justitie*, en wanneer men aldaar zegt, in artikel 66, dat de regterlijke magt wordt uitgeoefend door regtbanken, moet men door de woorden *regterlijke magt* verstaan de bedeeling des regts. Uit artikel 162 der grondwet blijkt voorts, dat de regterlijke magt een uitvloeisel is van het souverein gezag; daar leest men: » er wordt alomme in de Nederlanden regt gesproken in naam en van wege den Koning." Dit is geen bloot formulier, zonder beteekenis; maar het is een grondwettelijk voorschrift, aanduidende dat de Koning aan het hoofd der justitie is, en dus aan de justitie niet vreemd is. Daarom werd ook dit formulier bij ons en andere volken veranderd telkens wanneer het souverein gezag in andere handen overging. De justitie zoo wel als de administratieve magt vereenigen zich in de koninklijke attributen, behoudens eene behoorlijke onafhankelijkheid van de regterlijke magt met opzigt tot derzelver uitspraken.

Wat het openbaar ministerie betreft, hetzelve is afgescheiden van de regterlijke magt, het behoort niet tot dezelve, het zorgt alleen voor de belangen der regering, onder wier bevelen het staat, het beslist niet; de ambtenaren van het openbaar ministerie zijn officieren des Konings en niet, zoo als men gezegd heeft, officieren der wet, officieren der natie, woorden zonder beteekenis. Het openbaar ministerie moet aan de hooge magt onderworpen zijn, anders zoude die uitstelling noch doel, noch nut hebben. De ambtenaren van het openbaar ministerie staan gelijk met andere ambtenaren van den staat, welke allen verpligt zijn te gehoorzamen aan de bevelen, die zij van de hooge magt ontvangen. Tot nadere bevestiging van deze stelling beroept zich de minister ook op het werk van den verdienstelijken advocaat *Meijer*, waaruit Z. Exc. eene zinsnede voorleest, voorkomende in het zesde deel.

De minister beweert vervolgens tegen de gemaakte aanmerkingen, dat de voordragt van het ontwerp noch ontijdig, noch voorbarig is: immers; zegt hij, hebben vele leden dezer vergadering er sterk op aangedrongen, men heeft een groot verlangen daarnaar aan den dag gelegd: aan dit verlangen nu is voldaan geworden. Daarenboven moest deze wet de manier van procederen voorafgaan; de proces-orde kon niet geregeld worden zonder deze voorloopige bepalingen, welke daarmede in het naauwste verband staan. De voordragt was dus noodzakelijk.

Op de bedenkingen wegens de vermindering der arrondissements-regtbanken antwoordt de minister, dat hij, in zijne toelichtende verklaring, alleen de mogelijkheid van eene vermeerdering derzelve heeft doen zien, en niets meer. Indien men de wet niet aanneemt, voegt Z. Exc. er bij, zal de Nederlandsche wetgeving weder voor eenigen tijd verachterd worden.

De minister verdedigt vervolgens de bepalingen der wet omtrent de arrondissements-regtbanken, het niet toelaten van het appèl in criminele zaken (art. 78) en het getal der provinciale hoven. Omtrent dit laatste beweert Z. Exc. dat de zin van art. 182 der grondwet is, dat voor elke provincie een geregtshof moet worden daargesteld, en dat men zich daaraan moet houden, dat men van deze bepaling niet mag afgaan, en dat alle redeneringen omtrent de nuttigheid van een meerder of minder getal hoven moeten zwichten voor de duidelijke letter en den geest der grondwet die *provinciale* hoven gewild heeft, even als *provinciale staten*, dat is te zeggen voor elke provincie: immers toch heeft het bijvoegelijk naamwoord *provinciaal*, voor *hoven* geplaatst, geene andere beteekenis dan wanneer het voor het woord *staten* voorkomt. Tot meerdere bevestiging hiervan beroept de minister zich op een staatsstuk, op de aanspraak door Z. Exc. uit naam van den souvereinen vorst in 1814 te Amsterdam in de vergadering der notabelen gedaan, bij de aanbieding der grondwet. De minister leest eene zinsnede daaruit voor, en doet opmerken dat hij dit stuk, voor dat hij het uitsprak, aan den vorst had onderworpen, welke het na eene kleine verandering goedkeurde. Was nu de zin van artikel 109 der grondwet, dat er voor elke provincie een hof zoude zijn, dan is ook dezelfde zin te hechten aan artikel 182 der grondwet van 1815, als zijnde dit laatste artikel letterlijk hetzelfde als art. 109 der grondwet van 1814. Daar is dus hier geene *proposition alternative* maar een regel en eene uitzondering.

De minister eindigt zijne redevoering, die omtrent twee uren geduurd heeft, met te antwoorden op de overige bijzondere aanmerkingen, tegen de wet gemaakt, zoo met opzigt tot de arrondissements-regtbanken in de hoofdplaatsen, tot den Hoogen Raad, en tot de jurij, als met opzigt tot het vestigen van eene jurisprudentie (waaromtrent de minister, onder anderen zegt, dat hij niet weet wat het zeggen wil, eene jurisprudentie in het koningrijk der Nederlanden te vestigen); tot de conflicten (waaromtrent de minister aanmerkt, dat daarin nu door eene bijzondere wet zal moeten worden voorzien). Hiermede vertrouwt Z. Exc. de geopperde zwarigheden te hebben uit den weg geruimd, en verwacht alzoo dat de aangeboden wet de goedkeuring der kamer zal wegdragen.

De heer *Donker Curtius* antwoordt op verscheidene aanmerkingen van den minister, bijzonder omtrent hetgeen door hem is gezegd.

De heer *Barthelemij* vraagt het woord, om te antwoorden op eene zinsnede uit het werk van *Benjamin Constant*, hetwelk de minister heeft aangehaald.

Men toont zich ongeduldig.

De heer *Barthelemij*: Men moet ten minste den tijd gunnen om te antwoorden op hetgeen ons gemeene regt zou kunnen verkorten; de minister, in onze grondwet niets gevonden hebbende, hetwelk hem kan dienen om in uwe oogen het gebruik der conflicten en derzelver beslissing door de hooge magt te kunnen regtvaardigen, heeft eene zinsnede van *Benjamin Constant* te baat genomen, die aantoont, hoe in eene goede monarchie eene bemiddelende magt moet bestaan; maar de heer minister zegt u niet bij welke gelegenheid deze schrijver zich aldus heeft uitgedrukt. Dit was, toen hij verlangde dat de uitvoerende magt in Frankrijk aan

verantwoordelijke ministers zou worden toevertrouwd; tot nog toe, heeft dit gevoelen geen grooten opgang gemaakt. Maar men moet ook nog weten, dat hij hetzelve van *Delorme* heeft ontleend, die zich daarvan bediende om de Engelsche constitutie te verklaren, welke bijna geheel op daadzaken berust.

Delorme vindt in Engeland vier magten, de drie dikwerf aangehaalde magten, waarin de Koning door benoemingen en zijn veto deelt; maar hij is geene dezer magten.

De uitvoerende magt is in handen der ministers, ook hoort gij hen zeggen: wij doen en wij zullen doen.

De wezenlijke koninklijke magt is, volgens hem, eene vierde, bemiddelende magt, welke de andere binnen perken houdt; hij ontbindt het ministerie en het parlement, wanneer zij niet overeenstemmen; maar de beslissingen van de regterlijke magt, worden door hem niet vernietigd, deze stuit hij niet in derzelver loop.

Zoodanig verklaart deze bovennatuurkundige het zamenstel der Engelsche constitutie.

In onze grondwet vindt men niets, hetwelk met dit stelsel overeenstemt; de ministers zijn geenszins de uitvoerende magt, zij hebben volstrekt geene magt, zij zijn niet verantwoordelijk, en de Koning zou zeer misnoegd zijn, als hij hoorde zeggen dat zij regeerden. Deze aanhaling kan hem dus niet redden uit de verlegenheid waarin hij zich bevindt. Ik zou in diervoege geheel zijne redevoering kunnen bestrijden, indien gij niet zoo vermoeid waart en niet zoo verlangend om te eindigen, en indien gij heden onze vroegere wijze van doen handhaafde, om altijd het woord te verleenen, na dat de ministers gesproken hadden; ik heb ten minste nu een verkeerd denkbeeld te keer gegaan.

De heer *Dotrenge* wederlegt insgelijks den minister met weinige woorden.

Mengelwerk.

Over de MILITAIRE REGTSPLEGING.

(*Vervolg en Slot van No. 43.*)

Ik ga over tot de provisionele regtspleging voor het hoog militair geregtshof, en ik vind hier dezelfde gebreken weder, die ik bij de krijgsraden aanduidde, geheime behandeling der zaak, overwigt van den advocaat-fiscaal bij het onderzoek en volstrekt onvermogen van den beklaagde, om zijne verdediging voor te bereiden en aan te dringen. De schets der regtspleging, in het vorig artikel medegedeeld, draagt daarvan de doorslaanste blijken. Is het eene algemeen erkende waarheid, dat in burgerlijke twistgedingen, eischer en gedaagde op gelijken voet moeten staan, hoe veel te meer geldt dit, ten aanzien der lijfstraffelijke gedingen, in welke veel gewigtigere belangen, als het leven en de eer der beklaagden, in het spel komen en bij welke de toestand des beklaagden, zoo wel wegens zijne opsluiting, als wegens het vooroordee tegen hem, uit het aangevangen onderzoek voortgevloeid, reeds op zich zelve hoogstneteliq is.

Deze opmerkingen komen vooral bij een militair geregtshof te pas, omdat hier niet zelden misdrijven tegen den Staat bedreven, zoo als oproer, insubordinatie, enz., beoordeeld worden, bij welke de beklaagde met schroomvalligheid zijne regters aanziet, die zich door hunne lange dienstjaren als het ware tot eenen onbeperkten eerbied voor de bevelen van den souverein en eene driftige behartiging aan de belangen van den Staat geschikt hebben. Hier zou ik meenen, dat, even gelijk in *Engeland*, steeds een verdediger aan den beklaagde toegewezen wordt in zaken, die onmiddelijk tegen het leven van den souverein of het aanwezen van den Staat gerigt zijn, evenzeer een verdediger zou moeten worden toegestaan, die volkomen in staat gesteld wierd, om met gelijke wapens met den openbaren aanklager te strijden. Hier diende in het bijzonder de openlijke behandeling der zaak eenen waarborg op te leveren voor den beklaagde, dat hij geene beperking in het voeren zijner verdediging zou ontmoeten; en aan het algemeen verkondigen, dat de uitslag der zaak overeenstemde met de van beide zijden aangevoerde middelen, openlijke teregtstelling en openbaar verhoor van getuigen, die, zoo wel van zijde des aanklagers als des beklaagden voortgebragt worden, hetzij om de schuld, hetzij om de onschuld te bewijzen; behoorlijke mededeeling van alle stukken, die men van wederzijde overleggen wil en onbeperkte vrijheid van verdediging, ten aanhoore van het publiek.

Ziedaar zoo vele hoofdvereischten eener lijfstraffelijke regtspleging, welke eener beschaafde natie waardig is. Schoone bespiegelingen van eenen wijsgeer, hoor ik iemand uitroepen, jammer slechts dat zij in de toepassing op het werkdadige leven steeds falen. Hierop heb ik het antwoord gereed; want de rede billijkt niet enkel de voorgedragene denkbeelden, maar de ondervinding bekrachtigt derzelver juistheid. Ik zal te dien einde slechts kortelijk het voorbeeld van *Engeland* en *Frankrijk* aanvoeren, in welke beide landen de openlijkheid der teregtzittingen en de vrijheid van verdediging niets te wenschen overig laten.

In *Frankrijk* heeft de wet van 13 Brumaire, 5de jaar, de regtspleging vastgesteld van art. 11 af tot aan art. 38 toe, en bevat de navolgende verordeningen.

De kommanderende officier, die kennis krijgt van eene aanklagt tegen eenen krijgsman, geeft kennis van dezelve aan den kapitein, die de bediening van rapporteur uitoefent, en deze officier voert het voorloopig onderzoek door de getuigen te hooren, de overtuigingstukken te verzamelen en den beklaagde te verhooren, die kennis krijgt van alle tegen hem geopperde bezwaren, aan wien het proces-verbaal van onderzoek wordt voorgelezen en wiens verhoor door den griffier wordt opgeteekend. Na het sluiten van dit verhoor, noodigt de rapporteur den beklaagde uit, eenen vriend tot verdediger te kiezen, uit alle klassen van burgers, op die plaats tegenwoordig, en doet hij zelf deze keus voor hem, indien de beklaagde dezelve niet op zich nemen wil. Deze verdediger krijgt mededeeling van het proces-verbaal van onderzoek, van het verhoor des beklaagden, en van alle stukken ten zijnen laste of tot zijne verontschuldiging.

Na dit voorloopig onderzoek doet de kommanderende generaal den krijgsraad bijeen komen, ten einde, zonder uitstel te gaan, vonnis over den beklaagde te vellen. De zitting van den krijgsraad is openbaar, alhoewel het getal der aanschouwers niet drie malen grooter dan dat der regters mag zijn. De voorzitter laat een exemplaar der wet op het bureau nederleggen; de stukken worden gelezen, de getuigen worden verhoord. De beklaagde, bijgestaan door zijnen verdediger, draagt zijne verdediging voor; de regters beraadslagen, na het verwijderen van den beklaagde en het publiek, in het bijzijn van den kapitein, die de bediening van kommissaris des Konings uitoefent, de voorzitter stelt de vraag voor, aangaande de schuld of onschuld des beklaagden en mag nimmer de veroordeeling des beklaagden uitspreken, dan ingeval vijf stemmen van de zeven leden des krijgsraads hem schuldig verklaren. Het regt van beroep is bij artikel 2 der wet van 18 Vendemiaire, 6de jaar, toegekend aan den beklaagde, zoo wel als aan den kommissaris des Konings.

Men moet erkennen, dat door deze regtspleging inderdaad de menigvuldige gebreken worden vermeden, welke onze regtspleging voor de krijgsraden ontsieren. De beklaagde vindt eenen zekeren waarborg tegen alle inbreuken op zijne verdediging, door de openbaarheid der teregtzitting, de mededeeling van alle stukken en de vrije keus van eenen verdediger, en bezit een zeker middel om zich tegen een onregtvaardig vonnis te voorzien in de onbeperkte vrijheid van een hooger beroep; terwijl bij onze regtspleging geen zekerheid van eene onpartijdige voorstelling en overweging der zaak, voor den beschuldigde aanwezig is, daar hij in het geheim wordt terégt gesteld, geene inzage der tegen hem opgemaakte stukken, door den openbaren aanklager, vorderen kan, niemand tot zijnen bijstand mag roepen en slechts het regt van appèl behoudt, als hij kracht genoeg bezit om tegen de coërcitive middelen te worstelen, die hem zijne bekentenis afpersen moeten. Laat ons thans de Engelsche regtspleging nog een oogenblik beschouwen.

Een officier, die den titel voert van regter-advocaat en door den Koning benoemd wordt, neemt het voorloopig onderzoek der zaak op zich, zoodra het bevel gegeven is tot het bijeenroepen van een krijgsraad, hetzij alleen, zoo als in zaken van insubordinatie of desertie, hetzij te zamen met den klager in andere zaken. In beide gevallen onderzoekt hij, of ambtshalve, of als gevoegde partij, de gansche zaak, en grondt hij zijne akte van beschuldiging op de tegen den beschuldigde bewezene handelingen, waarna hij den beklaagde kennis geeft van den dag en de plaats der teregtzitting; als ook een naauwkeurig afschrift der tegen hem bestaande bezwaren overgeeft, met de opgaaf der getuigen, die dezelve zullen ondersteunen, en der regters, die over zijn lot beslissen zullen; blijvende het aan hem vrijgelaten om van zijne zijde het tegenbewijs door middel van zijne getuigen te voeren. De regter-advocaat is verpligt, deze getuigen voor en tegen den beklaagde te doen dagvaarden. Na deze voorloopige onderzoekingen, houdt de krijgsraad zijne openlijke teregtzitting, bij welke de beklaagde vrij voor zijne regters verschijnt. De voorzitter laat door den regter-advocaat, die vervolger en recorder of griffier is, het bevel tot bijeenroeping van den krijgsraad voorlezen. De regter-advocaat vraagt den beklaagde af, of hij eene recusatie tegen de aanwezige regters wil voorstellen, ten einde de raad hierover, na het hooren van zijne redenen, beslisse. De regter-advocaat neemt den eed af van de leden van den raad en legt zelf zijnen bijzonderen eed af in handen van den voorzitter. De regter-advocaat vermaant den beklaagde aandachtig te luisteren naar de bezwaren, tegen hem ingebragt, die voorgelezen worden, en de raad vraagt, hem af of hij zich schuldig erkent aan de handelingen, in de akte van beschuldiging opgeteekend. Indien hij niet wil antwoorden of wel op eene onbetamelijke wijze antwoordt, waarschuwt de raad hem, dat hij, volhardende in zijnen tegenstand, als overtuigd van schuld zal aangemerkt worden, en gaat de raad over tot de veroordeeling, even als of hij regelmatig overtuigd was, indien de aanmaning zonder vrucht blijft. Maar erkent de beklaagde het misdrijf met alle omstandigheden, zoo kan de raad, *uit menschlievendheid*, hem aansporen om deze verklaring in te trekken, ten einde hij niet, door de hoop op vergiffenis, zich hiertoe mogt laten verleiden. De raad kan echter tot het vonnis overgaan, indien de voorgedragene bijzonderheden overeenstemmen met degene, die in de akte van beschuldiging vervat zijn. Maar indien de akte van beschuldiging deze bijzonderheden niet vermeldt, moeten de getuigen gehoord worden, even als of de beklaagde zijne schuld ontkende. Het getuigenverhoor geschiedt op de algemeen gebruikelijke wijze in *Engeland*. De regter-advocaat ondervraagt de getuigen, voor de vervolging, de beklaagde wedervraagt hem, en de regter rigt aan hem die noodzakelijke vragen ter ontdekking der waarheid; hierop ondervraagt de beklaagde de getuigen ter zijner verontschuldiging, de regter-advocaat wedervraagt hen, en teekent de ingewonnen verklaringen op. De raad staat aan den beklaagde eenen verdediger toe, op zijn verzoek, en na den afloop van het verhoor der getuigen biedt de beklaagde de vereischte opmerkingen ten zijnen behoeve den raad aan, op welke de regter-advocaat antwoordt. Na deze openbare instructie, doet de voorzitter het publiek en de partijen uit de regtzaal verwijderen, de regter-advocaat leest de opgeteekende verklaringen der getuigen op, ten einde elk lid dezelve met zijne gehoudene aanteekeningen vergelijke, en de regter-advocaat stelt de vragen voor. De stemmen worden opgenomen door den voorzitter, eerst over het aanwezen der schuld en vervolgens over de toepassing der strafwet, en de meerderheid beslist, met deze uitzondering echter, dat de doodstraf nimmer mag uitgesproken worden, dan met eene meerderheid van twee derden der leden van den raad. De Koning keurt dit vonnis goed of vordert de herziening van het vonnis door een krijgsraad, hetwelk echter slechts eenmaal kan geschieden; hij kan de beschikkingen van het vonnis niet veranderen, maar slechts opmerkingen aan de krijgsraden doen en het geheel of een deel der straf kwijtschelden.

Dit overzigt van de Engelsche militaire regtspleging, biedt ons weder dezelfde uitkomsten aan als dat der Franschen: openbare teregtstelling, gelijke verzekering aan den aanklager van vrijheid, in het voordragen der bewijzen van schuld, als aan den beklaagde van vrijheid in het voordragen der bewijzen van onschuld, en het is dus niet te veel gezegd, wanneer ik beweer, dat de rede en de ondervinding zich vereenigen om dit stelsel van regtspleging als het eenige ware te doen erkennen, en dat eene natie, welke den eernaam van eene beschaafde natie verdienen wil, verpligt is, deze beginsels eener behoorlijke regtsbediening te huldigen en te bewerkstelligen.

Men ontwaart wel in de regtspleging der beide aangehaalde landen eenige gebreken, zoo als de vereeniging van de bediening van regter-advocaat en recorder in denzelfden persoon in *Engeland*, en het bijwonen der beraadslagingen van den krijgsraad door den regter-advocaat en den commissaris des Konings in beide landen, maar deze feilen verliezen veel van hun gewigt, door de krachtdadige waarborging van eene openlijke en volledige verdediging aan den beklaagde. Het is dit punt, hetwelk ik voornamelijk aan de algemeene aandacht ter overweging wilde aanbevelen, als van de hoogste aangelegenheid om zich van eene onpartijdige bediening van het regt te verzekeren.

Aan de Redactie.

Reeds menigwerf is in Uw dagblad geschreven over *Jezuiten* en *Jezuitisme*, nu eens in ernst, dan eens in scherts. Eenigen tijd geleden, in een der publieke papieren lezende, dat de kardinaal DE LA FARE, in de kamer der pairs van *Frankrijk*, de verdediging der Jezuiten op zich genomen hebbende, zich zeer beklaagde onder anderen over den minister DE CHOISEUL, onder welken eenige jaren vroeger de *Jezuiten* uit *Frankrijk* verbannen werden, en nu zeer onlangs lezende, dat een afstammeling van dezen minister, de tegenwoordige hertog DE CHOISEUL, in de kamer der pairs zich hoogelijk had beklaagd, over de gebeurtenissen, ter gelegenheid der begrafenis van den achtingwaardigen hertog DE LA ROCHEFOUCAULT LIANCOURT, wien door het tegenwoordig ministerie op éénen dag vijf bedieningen, welke hij alle, zonder eenige belooning, alleen uit menschenliefde waarnam, zijn ontroofd geworden, (Zie Haarl. Courant van 5 April) kwam mij het misschien niet algemeen bekende verhaal te binnen, hetwelk de aanleiding opgeeft, wat den toenmaligen minister genopt heeft, zulks door zijnen invloed te weeg te brengen. Misschien vindt gij het niet geheel ongepast, om in uw Mengelwerk van de Dingsdagche Courant te worden opgenomen. Kan het UEd. hiertoe dienen? zoo ga het hier nevens. Men zoude het kunnen

aanmerken als » eene proeve van de naauwe verstandhouding der Jezuiten, kenbaar in het gebeurde met den heere DE CHOISEUL."

Op zekeren middag werd de graaf DE CHOISEUL, nog geen post in het rijksbestuur hebbende, ergens ten middagmaal genoodigd. Zijne Excell. nam de uitnoodiging aan.

Het gesprek viel op de Jezuiten. Zijne Excell. liet zich vrij sterk uit tegen deze orde, maar vergat, naar huis gekeerd zijnde, spoedig het gesprokene, en zoude er misschien nimmer weder aan gedacht hebben, ware er niet eene gebeurtenis voorgevallen, welke hem noodzaakte zich het te voren gesprokene, onder vele andere gesprekken op een middagmaal, zoo mogelijk, te herinneren.

De gebeurtenis was deze:

Eenige jaren later, namelijk, werd Zijne Excellentie door zijn hof als gezant naar *Rome* afgevaardigd. In den gewonen omloop der bezoeken, door de gezanten afgelegd, vervoegde hij zich ook bij den generaal der Jezuiten, voor welke orde hij eenen grooten eerbied betuigde te hebben.

Het was op deze betuiging, dat de generaal hervatte: » Niet altijd toch is U.we Excellentie, met die gevoelens omtrent ons bezield geweest."

De heer CHOISEUL, eenigzins over dit antwoord verwonderd, begeerde te weten, welke reden de generaal had zulks te denken.

De generaal verzocht Zijne Excellentie, hem eene kleine afwezendheid te veroorloven, en nu kwam hij spoedig terug met een groot registerboek, behoorende aan de societeit, waarin het bijzonder gesprek, bovengemeld, met jaar en dag, op welken het was, voorgevallen, tot de geringste bijzonderheid geboekt was.

De afgezant moest blozen en zich verontschuldigen, zoo goed hij konde, verliet den generaal spoedig, maar nam, naar huis keerende, het besluit, om, zoo hij eenmaal staatsminister van *Frankrijk* mogt worden, al zijnen invloed aan te wenden, ter vernietiging eener orde, welke zulke *uitgestrekte* en *bijzondere kennisgevingen* ontving, van welke zij gebruik konde maken ten nadeele der regering, hetwelk hem dan ook, in het bestuur gekomen zijnde, gelukt is. N. N.

STATISTIEK.

Bevolking van Rome. Deze bestond op het laatst van 1825 uit 138,730 inwoners, onder welke 4,488 priesters, 1,662 monniken, 1,502 nonnen, 2,002 armen in de gasthuizen, 1,020 gevangenen. Sedert tien jaren bedraagt het getal der misdadigers en veroordeelden omtrent *elf honderd* per jaar.

Bevolking van Sierra-Leone. Deze bedroeg in 1817, 9,873 zielen, waaronder omstreeks 7,743 door de Engelsche schepen vrijgelatene negers. In 1823, 16,671, waaronder omtrent 11,000 vrijgelatene negers. De kolonie bragt in 1811 nog niets op; in 1823 bragt zij 8,720 ponden st. 8 sh. op. De uitvoer bestaat in rijst, koffij, indigo, honig, opgezette vogels, goudpoeder, koper, [illegible], enz. De invoer bedroeg in 1817, 72,516 pond st.; in 1824, 180,918 p. st. — In de lagere scholen telde men in 1817, 400 leerlingen, in 1823, waren er 2,460. — De door de Engelschen vrijgelatene negers bewonen dorpen, die uitsluitend voor hen zijn gebouwd. Zij zijn onder opzigt der zendelingen en schoolmeesters.

Bevolking van Calcutta. Volgens gedane telling in 1822, bedroeg deze 179,917 zielen. In deze stad bevinden zich twee bijbel- en zendelinggenootschappen, eene maatschappij van vrienden der matrozen en eene andere, welke de uitbreiding van het Christendom ten doel had. Onder de inrigtingen voor het algemeen onderwijs onderscheiden zich het samskritisch kollegie — de school der chinfurahs — het kollegie van Madrissa, voor de Mahomedanen — het comité van algemeen onderwijs — eene maatschappij voor de boeken ten dienste van eerstbeginnenden — een gezelschap van vrouwen voor de opvoeding van meisjes — eene instelling voor de opvoeding van arme kinderen — een comité voor de weezen der krijgslieden — eene spaarbank voor de weduwen — eene andere voor onvermogende matrozen — eene schuilplaats voor Europeaansche weezen — een hulpfonds voor behoeftige Europeanen — een hospitaal voor krankzinnigen — eene instelling voor de koepok-inenting.

China. De voornaamste inkomsten in het binnenste van *China* bestaan in eene grondbelasting (omtrent 1 dollar per morgen), en eene belasting op het zout en steenkolen. De totale ontvangst der 18 gewesten van *China*, bedraagt 33,327,056 *taels* (eene tael doet omtrent 6 Engelsche schellingen), en 4,230,959 *skins* koorn en rijst, (de skin is een gewigt van 120 Engelsche ponden). — De jaarlijksche uitgaven voor den militairen en burgerstaat, bedraagt 24,507,933 taels; voor het werk aan den [illegible] 2,000,000 taels, en voor de tuinen van *Yuen-ming en Jih-ho* [illegible]. Derhalve bedraagt de ontvangst 5,819,123 taels meer dan de uitgaaf, doch deze som wordt verdeeld onder de ministers, de beambten van het kollegie *Hanlin* en het hof des Keizers. Zoo men hierbij voegt de waarde der 1,912,000 tonnen rijst en koorn, die jaarlijks in de magazijnen geleverd worden, dan bedragen de inkomsten 620,513,600 franken. Bovendien brengt het tolregt te *Canton* 1,670,299 taels op, en de openbare verkoop van lasten van den staat, aanzienlijke sommen. Echter hebben de ministers SIU-TSUNG-YCH en YUEN-SEE het onlangs gewaagd om aan den Keizer TAOU-KWANG onder 't oog te brengen, dat eene vermindering der groote onkosten voor Z. M. serail in een jaar meer zou opbrengen dan de verkoop der lasten, in tien jaren. De ministers voegen er bij, dat, door eene wijze bezuiniging, de bekwaamheden en deugden aanmoediging zouden kunnen bekomen, en zij eindigen met deze woorden: » De ministers van Zijne Majesteit, al moesten zij veroordeeld worden om hun hoofd te verliezen, of in eenen ketel met kokende olie geworpen worden, zullen desniettemin hunnen pligt betrachten." De Keizer, door deze woorden getroffen, heeft wel gelieven te verklaren dat zij zeer getrouw waren, dat zij eene warme liefde voor hun vaderland koesterden en dat zij door hunne deugd waardig waren om de nagedachtenis op te wekken van den ouden tijd, de YUN-CHWANG-FOU en HUNG-LEANG-KUH.

Bevolking der stad Kopenhagen. In 1769 was deze ten bedrage van 70,495 zielen. — In 1806 bedroeg zij 95,309. — In 1822, 103,166. — In 1823, 105,722. — In 1824, 106,806. — In 1825, 108,627.

Bevolking van Napels. Op 't laatst van 1825 bestond zij uit 351,754 inwoners, onder welke 185,481 vrouwen. Men telt er 2,564 zielen meer dan in 1824.

Geneeskundige Statistiek van Groot-Brittannien. Op 't laatst van 1825 telde men in Londen 174 geneesheeren, 1,000 heelmeesters, 2,000 artsenijmengers en 300 die niet dan geneesmiddelen verkoopen. — Te *Parijs* telde men 600 geneesheeren, 128 heelmeesters en 181 artsenijmengers. Gevolgelijk is er te *Londen* een geneesheer op 375 inwoners, en te *Parijs* een op 900.

Bevolking van Zweden. Deze is in 1821 met 26,656 zielen vermeerderd, en in 1822 met 34,919, dus in de 2 jaren met 61,575. Zij neemt sedert al meer en meer toe. (*Het vervolg hierna.*)

LETTERNIEUWS.

LEONARD en LOTJE. Dichtstuk. Door E. W. VAN DAM VAN ISSELT. (Ten voordeele der noodlijdenden door den jongsten watersnood).

» Reeds sedert lang", zegt de heer VAN DAM VAN ISSELT in eene voorrede, aan zijne landgenooten gerigt » was ik voornemens mijne krachten te beproeven aan een gedicht, waarvan het onderwerp genomen was uit het burgerlijk leven. Ik besloot mijne stof te ontleenen aan eene der overstroomingen, die het anders zoo schoone en rijke gedeelte van Gelderland, tusschen Rijn en Waal, zoo dikwerf teisteren. Weinig had ik gedacht dat de beelden, die het geheugen mij voor den geest riep, zoo spoedig weder door de wezenlijkheid zouden verlevendigd worden.

» Ik heb mijn dichtstuk laten drukken met het voornemen om de opbrengst daarvan toe te wijden aan de ondersteuning van de arme ingezetenen, die door eenen langdurigen winter reeds zoo veel geleden hebbende, nu door de overstrooming weder van hunne geringe hulpmiddelen zijn beroofd. Ik reken op de welwillende medewerking, ook van diegenen, die geene voorstanders der dichtkunst zijnde, gaarne een gering offer zullen willen brengen aan hunne lijdende medemenschen." — » OPHEMERT *den 3 van Lentemaand 1827.*"

LEONARD is de brave zoon van twee deugdzame landlieden. Hij verliest zijnen vader door den dood, en wordt nu de troost en steun zijner liefderijke moeder. Geheel beantwoordt hij aan den echt christelijken raad, hem door zijnen vader in de laatste oogenblikken van zijn leven op deze aarde gegeven.

» *Gelukkig hij,* (leest men bladz. 14) *wien het lot liefdadige ouders schenkt,*
» *Wien de eerbied niet alleen tot kinderpligten wenkt,*
» *Die door een zachter band zich naauwer voelt verbinden,*
» *Die immer raad en troost aan beider hart kan vinden,*
» *Die aan de teêrste liefde en trouwste zorg gewend,*
» *De dankbaarheid alleen en vreugdetranen kent.*

Dit is het voorregt van het beminlijke LOTJE niet; hetwelk integendeel eenen harden vader heeft. Voor hare kinderlijke liefdeblijken is hij ongevoelig, en op LEONARD, die haar hart had gewonnen en om hare hand vraagt, wreekt hij, door eene norsche weigering, den wrok, tegen diens vader opgevat, omdat deze hem tot den pligt der eerlijkheid als voogd had gehouden. Hoezeer ook door die weigering lijdende, blijft LEONARD even trouw in zijn beroep, even liefderijk jegens zijne moeder, van welke hij steeds de bekommernis over zijn lijden zoekt af te weren. — Een geduchte watervloed brengt de landstreek in nood. LEONARD is een der ijverigsten om hulp te brengen, waar die vereischt wordt. LOTJE en haar vader verkeeren in hunne woning mede in het grootste gevaar. De vader ligt daarenboven op het ziekbed ter neder. In den dubbelen nood ontwaakt in hem het gevoel van menschelijkheid. Hij ziet nu hoe veel hij als mensch, als echtgenoot en als vader is te kort gekomen. In den hagchelijksten oogenblik komt LEONARD ter redding opdagen, en vader en dochter worden gelukkig door hem aan land gebragt. Met vreugde geeft de vader nu zijne dochter aan LEONARD, en stervende spreekt hij zijnen zegen over haar uit, terwijl, bij het sluiten van het echtverbond, het paar den zegen van LEONARDS achtenswaardige moeder ontvangt. — Ziedaar het ontwerp van dit dichtstuk, hetwelk zich door eene regt natuurlijke schildering onderscheidt.

De goede hoedanigheid van hetzelve en de bestemming der opbrengst in aanmerking genomen, wie zal zich dan niet beijveren om hetzelve te koopen? De prijs is *zeventig centen.*

ARNHEM, den 16. April.

Door eene commissie te Sneek is, ten behoeve der noodlijdenden door den watervloed in Gelderland, verzameld eene som van *f* 835-25; eene gift, waarvan men al de waarde zal gevoelen als men in aanmerking neemt, hoe veel die stad heeft geleden bij de rampspoedige ziekte, welke aldaar ook bijzonder, nog tot in het begin dezes jaars heeft geheerscht.

— Uit het te voren gemelde twaalftal is heden door den Grooten Kerkenraad der Hervormde Gemeente gemaakt, het volgende zestal:

DD. *Brave*, te Doetinchem; *Molenaar*, te Sneek; *Riehm*, te Bommel; *van Kanter*, in den Briel; *Wor*, te Gorinchem; *Hugenholtz* te Harderwijk.

De COMMISSIE voor de Noodlijdenden door den Watersnood te *Beusichem* en *Zoelmond*, betuigt hare welmeenende dank aan de Kostkinderen, op de school des Heeren *J. Lagerweij* te Geertruidenberg, voor de, door de zorg van laatstgemelden, aan haar gezondene *f* 25.

Dat het gevoel, van aan hunne ongelukkige Landgenooten welgedaan en aan de inspraak hunner harten beantwoord te hebben, met de overtuiging, dat zijlieden, door het afzonderen van dezen Speelpenning, de tranen der noodlijdenden hebben gedroogd, eene streelende zelfsvoldoening en een edele prikkel, om op dit zelfde voetspoor voort te gaan, voor deze Nederlandsche jeugd zij!

Zoelmond, den 14. April 1827.

De Commissie voornoemd,
J. THR. VAN DE KASTEELE.
H. T. VERHOEF.

ARNHEM, den 17. April.

Het water is hoog in den *Rijn* aan de Paal:

den 16. April 3 El 1 Palm 0 Duim; gewassen 0 D. gevallen 10 D
den 17. dito 3 El 0 Palm 0 Duim; gewassen 0 D. gevallen 10 D

Mijne hartelijk geliefde Echtgenoote *J. G. THIEME*, verloste heden zeer voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON.

HAARLEM, den 13. April 1827.

J. G. LIERNUR,
Evang. Luth. Predikant.

Heden overleed, in den ouderdom van ruim 70 jaren, aan een langzaam verval van krachten, de Hoog Wel Geb. Heer *W. G. J.* BARON *VAN RHEMEN TOT RHEMENSHUIZEN, Lid van de Ridderschap en Staten van Gelderland, Districts-Commissaris van Veluwen-Zoom en Middel-Veluwe.*

ZUTPHEN, den 7. April 1827.

BEKENDMAKING.

De VEEMARKTEN, te *HUISSEN*, zullen jaarlijks gehouden worden (en wel voor de eerste maal in 1827) de twee laatste Donderdagen, in *April* en den eersten Donderdag in *Mei*.

DE PROVINCIALE COMMISSIE VAN GENEESKUNDIG ONDERZOEK EN TOEVOORZIGT IN *GELDERLAND*, maakt door deze bekend, dat hare gewone Vergadering zal aanvangen op Dingsdag, den 8. Mei 1827.

Zij, die verlangen geëxamineerd te worden, worden verzocht voor den laatsten April zich daartoe aan te melden en de noodige bewijsstukken in te zenden.

Arnhem, den 1. April 1827.

De Commissie voornoemd,
Namens dezelve,
C. B. TILANUS,
Secretaris.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der STAD ZUTPHEN zullen op Donderdag den 26. April 1827, des middags ten 12 ure, ten Raadhuize, in het openbaar voor den tijd van zes jaren, Verpachten: de STADS HAAR-KAM- en VULMOLEN; op Conditien, als drie dagen te voren ter Stads Secretarie ter lezing zullen liggen.

Gedaan ten Raadhuize den 12. April 1827.

Burgemeester en Wethouderen voornoemd,
P. J. SWAVING.
Ter ordonn. van dezelve,
J. A. VAN HASSELT.

† § † Men is voornemens, om, ten overstaan van den Notaris Mr. *GERARD VAN ECK*, residerende te *Arnhem*, ten huize van Mejufvrouw de Weduwe *PEPPENHAUSER*, in *het Zwijnshoofd* aldaar, op Donderdag den 26. April 1827, bij inzet en veertien dagen daarna, zijnde Donderdag den 10. Mei, bij toeslag, telkens des avonds ten zes ure, in het openbaar te veilen, en genoeg geldende, te verkoopen:

1. Een kapitaal HEERENHUIS, voor weinig jaren geheel nieuw opgetimmerd, genaamd *HET KASTEEL*, gelegen in de Provincie *Gelderland*, even buiten en onder de Gemeente *Huissen*, op een uur afstands van *Arnhem*, bestaande uit ... een aantal BOVEN- en BENEDENKAMERS, BETZALEN, KABINETTEN, alle met smaak Geplafoneerd en Behangen, zeer aangenaam gelegen en schoone uitzigten opleverende, met daarbij behoorende KOEIJEN- en PAARDENSTAL, TUINMANS HUIS en SCHUUR, zeer vruchtbare TUINGRONDEN en BOOMGAARDEN, voorzien van zeer wel dragende VRUCHTBOOMEN, alles vrij en achter een daarom gaande GRACHT gelegen. — Voorts eenige opgaande BOOMEN buiten de Gracht, doch aan dit perceel gelegen; met het daarbij behoorende REGT van POOTSTALEN, te zamen ongeveer groot 1 Bunder, 40 Roeden en ... Ellen. — En eindelijk eene overheerlijke daar in de nabijheid zijnde VISSCHERIJ, rijk van Visch, en bevattende eene oppervlakte van ongeveer 11 Bunders en 92 Roeden.

In gebruik te aanvaarden met primo Julij 1827.

2. Een BOSCH, bestaande uit jonge opgaande PEPPELEN en WILLIGEN BOOMEN, mitsgaders eenig ELZENHAKHOUT, welig groeijende, en bij den dag aanvinnende, almede onder *Huissen*, digt in de nabijheid van het eerste perceel gelegen, groot circa 5 Bunders en 11 Roeden. — Te aanvaarden als het eerste perceel.

3. Ongeveer 17 Bunders buitengemeen vruchtbaar HOOI- of WEILAND, buitendijks onder *Huissen* gelegen, almede in de nabijheid van de beide voorafgaande perceelen.

Massa van de perceelen 1 en 2. En
Massa van de perceelen 1, 2 en 3.

Aangaande ... bij den ... de Conditien ... acht dagen voor den ... voor een ieder ter lezing zullen liggen ten Kantore van den voornoemden Notaris, van des morgens tien tot des namiddags ten twee ure.

* * * Mrs. *G. VAN ECK* en *J. BUSGERS*, Notarissen te *Arnhem*, zullen op Donderdag den 19. April 1827, ten huize van *A. PRINS*, op den *Grooten Oord*, verkoopen:

Eene partij best geconserveerde BLOEMGEWASSEN, in Potten, als ORANJE-BOOMEN, RODODENDRUMS, AZALIAS, THEE, MUSCAAT-MOS- en andere ROOZEN, enz. enz. Voorts BLOEMZADEN, RENONCULEN enz.

Daags te voren des namiddags van 3 tot 6 ure ten huize van *A. PRINS* te zien.

§ § § Wordt bekend gemaakt dat het LOGEMENT en KOFFIJHUIS, *DE GOUDEN LEEUW* genaamd, bestaande in HUIS en ERVE, SCHUUR, STALLING en HOF, met het REGT aan ... achter het Huis en aan de Publieke Straat uitkomende, ... KAMER en KEUKEN, ter zijde van en naast het ... alles staande en gelegen te *Nijkerk* op het *Oosterstraat* ... in perceelen en in massa zijn ingezet, te weten:

No. 1. Het Huis en Bijbehoorende ... op ... *f* 2167—00
en No. 2. De Kamer en Keuken op ... 781—00
De Massa op ... 3100—00

Waarvan de Toeslag zal geschieden op Maandag den 23. April 1827, des avonds om 7 uren, in den voormelden *Gouden Leeuw*.

E. G. ARDESCH,
Notaris.

† † † Op Zaturdag den 19 Mei 1827, des namiddags ten een *ure precies*, zal aan het Bureau van Publieke Verkoopingen, achter *St. Pieter*, te *Utrecht*, door den binnen *Utrecht* residerenden Notaris *HENDRIK VAN OMMEREN*, publiek worden verkocht:

Eenen *grooten en aanzienlijken* UITERWAARD, *van ouds genaamd de Kommandeurs of Grebsche Waarden*, met eenen ... wel aangelegden BOOMGAARD, beplant met ... VRUCHTBOOMEN en met de daarbij behoorende ... LANDEN, groot te zamen 62 Bunders en ruim 73 Roeden, voorts eene op dezelve staande WAARDMANS WONING met ACHTERHUIS en SCHUUR alles naast en aan elkander gelegen, tusschen de *Grebbe* en *Wageningen*, onder de Gemeente van *Rhenen*. — Eindelijk ruim 13 Roeden LAND, beplant met WILLIGEN BOOMEN binnendijks, of ten Noorden van den *Grebbendijk* gelegen.

Kunnende de Uiterwaard dadelijk, en het ... met primo Mei 1828 worden aanvaard.

Alles breeder omschreven bij Billetten, en nader onderrigt te bekomen ten kantore van voornoemden Notaris *HENDRIK VAN OMMEREN* en van Mr. *H. B. VAN DAALEN*, Notaris te *Wageningen*.

† § † *H. MEY METTENBRINKE*, Notaris in het Kanton *Barneveld*, zal op Dingsdagen den 18. en 22. Mei 1827, bij inzaat en toeslag verkoopen, de volgende aanzienlijke BOERENERVEN, te weten:

Onder Voorthuizen.

No. 1. Een BOERENERF, *Westerveld*, liggende in de Buurschap *Zwartebroek*, nabij *ter Schuur* en den Straatweg, met deszelfs HUIZINGE, verdere GEBOUWEN en 64 Bunders BOUW-, WEI- en DRIESTLANDEN en GRONDEN; — verpacht voor *f* 275 vrij geld in het jaar; — de opbrengst van het Houtgewas is daar te boven gemiddeld gerekend 's jaars *f* 310.

2. Een BOERENERF, *Blankenhoef*, gelegen bij No. 1, bestaande in een HUIS, verdere GETIMMERTEN en 54 Bunders BOUW-, WEI- en DRIESTLANDEN, VELDEN en GRONDEN. — Dit Perceel is verpacht voor *f* 250 vrij geld 's jaars, bovendien is het revenue van het Houtgewas door den anderen gerekend, ieder jaar *f* 160.

Onder Hoevelaken.

3. Een BOERENERF, *den Hogenbrink*, liggende aan den Straatweg, met HUIS en verder toebehoorend GETIMMERTE en 63 Bunders BOUW- en WEILANDEN, enz. — verpacht 's jaars voor *f* 250.

De inzaat en verkoop zal geschieden op dagen voormeld, van No. 1 en 2 des voormiddags ten elf uren, ten huize van *KLAAS VAN ESVELD*, te *ter Schuur*, onder *Voorthuizen*, en van No. 3 des avonds ten vijf ure, ter Raadkamer van en te *Hoevelaken*.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van den gemelden Notaris te *Barneveld*.

† † † De Notaris *A. J. N. GODEFROY*, zal, ten verzoeke van de Erfgenamen ... aanvaarden Boedel van ... *WOERT*, op Donderdag den 19. April 1827, ... ure, ten Sterfhuize in de *Kortestraat*, te *Arnhem*, publiek verkoopen:

Verschillende GEREEDE GOEDEREN, als: HUISMEUBELEN, PORCELEIN, AARDE- en GLASWERK, KOPER, TIN, VERLAKT WERK, TAFELGOED, LINNEN, BEDDEN, met ... Toebehoor, MANSKLEEDEREN, en hetgeen verder ten dage der verkooping zal worden te voorschijn gebragt.

De Goederen zijn des morgens vóór de Verkooping van 9 tot 10 ure, voor een ieder te zien.

† † † Op Woensdag den 18. April 1827, des voormiddags ten 11 ure, zal men ten huize van *J. ROBERT*, in de Kroon, op de Markt te *Arnhem*, publiek voor kontant Geld verkoopen: Extra mooije BLOEMEN en GEWASSEN in Potten; 's morgens voor den verkoop voor een ieder te zien.

... *GILBERT DE HAART*, woonachtig te ... in de *Lange Nieuwstraat*, zijne Negotie ... hebbende, bedankt alle diegenen ... makende dat hij zijne Steenhouwers-Affaire zeer heeft uitgebreid, zoo dat bij hem tegenwoordig alles in dat vak te bekomen is, en door eene bijzondere gelegenheid thans in staat is gesteld, om onder andere zeer net bewerkte STOEPPALEN, naar de nieuwste Teekeningen, almede SCHOORSTEENMANTELS en PAARDENKRIBBEN, enz. enz. tot de civielste prijzen te kunnen afleveren.

§ † § De Ondergeteekende eene lading KALKSTEENEN aan Wal bekomen hebbende, kan een ieder daarvan, tegen eenen civielen prijs, voorzien.

Arnhem, den 14. April 1827.

J. COERS.

§ § § De Doctor *LUSARDI*, Geneesmeester voor de oogen, Lid der Akademien van *Madrid*, *Barcelona* en van verscheidene andere Genootschappen van Genees- en Heelkunde, Oog-Geneesheer van Hare Majesteit de Keizerlijke Aarts-Hertogin MARIA LOWIZA, Hertogin van Parma, enz. enz.

Is te *Amsterdam* aangekomen en logeert in het *Wapen van Amsterdam*. De blinde personen, of die met oogkwalen zijn gekweld, en welke hem willen spreken, moeten zich aanmelden in het bovengemeld Hôtel.

AMSTERDAMSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Vaart tusschen Amsterdam en Hamburg.

Het STOOMSCHIP *WILLEM DE EERSTE* vertrekt van *Hamburg* Zaturdag den 7. April 1827, en van *Amsterdam* Zaturdag den 14. daaraanvolgende, zullende dienstvolgens, de eene Zaturdag van *Amsterdam* en de naastvolgende van *Hamburg*, worden voortgezet.

Vaart tusschen Amsterdam en Londen.

Het STOOMSCHIP *DE BEURS VAN AMSTERDAM*, ... de Vaart openen en aldaar ... en de daaraanvolgende ...

Vaart ... Kampen.

De STOOMBOOT ... vertrekt van *Amsterdam* ... des Maandags, Woensdags en Vrijdags, des morgens ten 7 ure, en van *Kampen* des Dingsdags, Donderdags en Zaturdags, des morgens ten 8 ure.

De Boot komt 4 uren na het vertrek van *Amsterdam*, en 5 uren na dat van *Kampen*, te *Harderwijk* aan.

Terwijl deszelfs afreize van daar binnen de 20 minuten is bepaald.

Nadere informatien, nopens de Vrachten, zoo voor Passagiers als Goederen, te *Amsterdam* bij de Directie, Kalkmarkt No. 54, en voor de Vaart op *Hamburg*, bij den Agent der Maatschappij, te *Hamburg* bij *L. HUTTMANN*, Jr. en te *Amsterdam* bij de Cargadoors de Wed. *SALM* en *MEIJER* en *ELIKMAN en Co.*

En voor die op *Londen* bij de Agenten der Maatschappij, de Heeren *HORMAN en SCHENK* te *Londen*, en te *Amsterdam* bij de Cargadoors *NOBEL en HOLTZAPFEL*, *CORVER en COMP.*, *GERMAENING en PENNING* en *DA COSTA en BRUNO*.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.